TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Quảng Ninh kiên định mục tiêu không đánh đổi môi trường lấy tăng trưởng

18:03 22/08/2025

Suy thoái môi trường nếu không được kiểm soát kịp thời sẽ trở thành lực cản lớn đối với tăng trưởng dài hạn. Nhận thức rõ nguy cơ đó, Quảng Ninh đã sớm khẳng định quan điểm nhất quán: Không đánh đổi môi trường lấy tăng trưởng kinh tế. Đây không chỉ là một tuyên ngôn chính trị, mà còn là lựa chọn chiến lược mang tính sống còn, thể hiện tầm nhìn xa và trách nhiệm đối với thế hệ tương lai.

Tại Hội nghị COP26, Việt Nam đã chính thức cam kết đạt mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050. Đây là một bước đi mang tính quyết định, thể hiện vai trò và trách nhiệm cao của Việt Nam đối với cộng đồng quốc tế trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu. Để hiện thực hóa cam kết này, nhiều chính sách lớn đã được triển khai đồng bộ.

Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030 đặt mục tiêu chuyển dịch mô hình kinh tế theo hướng hiệu quả hơn trong sử dụng tài nguyên và giảm phát thải. Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 lần đầu tiên đưa vào khung pháp lý các cơ chế kinh tế quan trọng, như định giá carbon và thị trường tín chỉ phát thải. Cùng với đó, Quy hoạch điện VIII điều chỉnh tỉ trọng các nguồn điện, đẩy mạnh phát triển năng lượng tái tạo và giảm dần sự phụ thuộc vào nhiệt điện than.

Máy phun sương cao áp dập bụi khu vực sàng, kho than tại Công ty CP Than Cao Sơn. (Ảnh: QMG)

Những chuyển biến này cho thấy một sự thay đổi mạnh mẽ trong tư duy quản lý: Môi trường không còn được coi là chi phí của sự phát triển, mà đã trở thành một thành phần cốt lõi, là trụ cột trong mô hình phát triển mới. Năng lượng tái tạo chính là minh chứng rõ nét nhất cho sự chuyển hướng tích cực này. Nhờ các chính sách khuyến khích đầu tư, đặc biệt là cơ chế giá FIT, Việt Nam đã trở thành quốc gia dẫn đầu Đông Nam Á về điện mặt trời. Tính đến cuối năm 2021, công suất điện mặt trời và điện gió của Việt Nam đã vượt 19.000 MW, chiếm hơn 25% tổng công suất hệ thống điện quốc gia.

Tại Quảng Ninh, trong hơn một thập kỷ qua tỉnh đã tiên phong chuyển đổi mô hình phát triển từ “nâu” sang “xanh”, từ khai thác tài nguyên thô sang kinh tế dịch vụ, công nghiệp chế biến, chế tạo, năng lượng sạch, du lịch bền vững. Sự quyết liệt ấy cho thấy tỉnh không chấp nhận con đường phát triển ngắn hạn, mà đặt ưu tiên bảo vệ môi trường lên hàng đầu để tạo ra nền tảng lâu dài cho tăng trưởng.

Để hiện thực hóa cam kết, Quảng Ninh triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, như: Đóng cửa các mỏ than lộ thiên trong khu dân cư, di dời cơ sở công nghiệp gây ô nhiễm ra khỏi khu đô thị, đầu tư hệ thống xử lý chất thải hiện đại, phục hồi môi trường sau khai thác. Các KCN, KKT mới được quy hoạch theo hướng xanh - thông minh, yêu cầu dự án phải tuân thủ tiêu chuẩn bảo vệ môi trường và hiệu quả sử dụng năng lượng. Đặc biệt, Quảng Ninh đẩy mạnh phát triển năng lượng tái tạo, cảng biển xanh, logistics thân thiện môi trường, cùng với đó là hạ tầng du lịch gắn với bảo tồn thiên nhiên, di sản vịnh Hạ Long, vịnh Bái Tử Long. Điều này vừa tạo lợi thế cạnh tranh khác biệt, vừa khẳng định một mô hình tăng

trưởng hài hòa giữa kinh tế, xã hội và môi trường.

Quảng Ninh cũng đã đặt ra một loạt nhiệm vụ mang tính chiến lược, xuyên suốt, như: Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ môi trường theo phương án bảo vệ môi trường tại Quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050; xây dựng, hoàn thiện, điều chỉnh, bổ sung các cơ chế chính sách và huy động, phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực ưu tiên cho công tác bảo vệ môi trường; thúc đẩy đổi mới sáng tạo; chuyển giao, ứng dụng, phát triển KHCN; nâng cao chất lượng truyền thông, giáo dục nhận thức về quản lý, bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu…

Trong phát triển kinh tế, đặc biệt là thu hút đầu tư, Quảng Ninh đang hết sức ưu tiên, chú trọng đến việc ứng dụng công nghệ xanh, hạn chế phát triển các ngành phát sinh chất thải lớn; thực hiện tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên và ưu tiên thu hút vốn đầu tư nước ngoài theo hướng bền vững. Cùng với đó, tỉnh đang đẩy mạnh thu hút đầu tư đối với các mô hình kinh tế tuần hoàn, công nghiệp sinh thái, các dự án sử dụng tiết kiệm đất đai, tiêu tốn ít tài nguyên thiên nhiên và ứng dụng nhiều nguồn năng lượng tái tạo... Ngoài ra, tỉnh cũng chủ động đề ra nhiều giải pháp nhằm quản lý, kiểm soát chặt chẽ nguồn phát thải, kiểm soát chất lượng môi trường tại các khu vực có nhiều hoạt động kinh tế đa dạng; tăng cường thanh tra, kiểm tra, giám sát về môi trường…

Với mỗi nhiệm vụ, tỉnh đều đề ra những giải pháp cụ thể, rõ ràng và quy rõ trách nhiệm thực hiện cho từng sở, ngành, đơn vị chức năng để thực hiện. Quảng Ninh xác định, việc phấn đấu trong công tác bảo vệ môi trường không chỉ là cải thiện điểm số, giữ vững thứ hạng chỉ số PGI, mà phải là yếu tố đặc biệt quan trọng để tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững, nâng cao chất lượng đời sống người dân. Cùng với đó là hiện thực hóa mục tiêu ngăn chặn, đẩy lùi xu hướng gia tăng ô nhiễm môi trường đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; chủ động, tích cực ứng phó với biến đổi khí hậu, hình thành các điều kiện cơ bản cho nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, ít phát thải, các bon thấp; góp phần xây dựng Quảng Ninh trở thành tỉnh kiểu mẫu, giàu đẹp, văn minh, hiện đại.

Thực tế cho thấy, chính lựa chọn “không đánh đổi môi trường lấy tăng trưởng” đã tạo cho Quảng Ninh sức hút mạnh mẽ với nhà đầu tư có tầm nhìn dài hạn, đặc biệt trong các lĩnh vực công nghiệp sạch, công nghệ cao, du lịch chất lượng. Tốc độ tăng trưởng GRDP của tỉnh luôn nằm trong nhóm dẫn đầu cả nước, nhưng song hành với đó, chất lượng môi trường sống của người dân ngày càng được cải thiện.

Quảng Ninh hôm nay không chỉ là một cực tăng trưởng kinh tế của phía Bắc, mà còn là một trong những địa phương đi đầu xây dựng mô hình phát triển xanh, bền vững, có khả năng thích ứng với biến đổi khí hậu và xu hướng phát triển toàn cầu. Trong giai đoạn phát triển mới, Quảng Ninh tiếp tục xác định: Tăng trưởng kinh tế phải gắn liền với bảo vệ môi trường. Đây là hướng đi then chốt để tỉnh duy trì vị thế tiên phong và hiện thực hóa mục tiêu trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trước năm 2030. Thông điệp của Quảng Ninh đang lan tỏa rất rõ ràng: Phát triển không chỉ vì sự thịnh vượng trước mắt, mà còn để thế hệ mai sau được sống trong một môi trường xanh, sạch và bền vững.

Với những bước đi quyết liệt và bài bản, Quảng Ninh đang trở thành một hình mẫu về phát triển xanh, hài hòa giữa kinh tế và môi trường, không chỉ cho riêng mình mà còn cho cả nước.

Trần Trang *(t/h)*